

Δελτίο Τύπου #03

13 Ιουλίου 2023

Το Δίκτυο Αρχιπέλαγος παρουσιάζει την «Αγγειοπλαστική της Σίφνου»

Το Δίκτυο Αρχιπέλαγος παρουσιάζει την «Αγγειοπλαστική της Σίφνου», ένα πολυεπίπεδο ερευνητικό πρόγραμμα που στοχεύει στην διατήρηση και προώθηση της μακράς παράδοσης της κεραμικής της Σίφνου και φιλοδοξεί να δώσει το έναυσμα για συζητήσεις σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά των Κυκλάδων: μια κληρονομιά που βρίσκεται σε κίνδυνο και διαδραματίζει ρόλο-κλειδί στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και στον πολιτισμικό ιστό του μέλλοντος.

Από τις αρχές του 19ου αιώνα, το κυκλαδίτικο νησί φιλοξένησε μερικά από τα πιο παραγωγικά και φημισμένα εργαστήρια αγγειοπλαστικής στο Αιγαίο. Τα πλούσια κοιτάσματα πηλού του νησιού, κατάλληλα για την παραγωγή ανθεκτικών στη θερμότητα αγγείων, η πρόσβασή του σε γλυκό νερό μέσω ενός εκτεταμένου δικτύου πηγών και οι προστατευμένοι κόλποι του, ιδανικοί για την άμεση φόρτωση και μεταφορά προϊόντων με καΐκι, σε συνδυασμό με τους εργατικούς τεχνίτες του, οδήγησαν στη στενή σύνδεση της Σίφνου με την πρακτική της αγγειοπλαστικής. Σήμερα, καθώς η χρήση της κεραμικής έχει αλλάξει προσανατολισμό από το τοπικό στο τουριστικό κοινό, περισσότερα από δεκαπέντε εργαστήρια, που βρίσκονται σε διάφορα σημεία του νησιού, συνεχίζουν να παράγουν ξεχωριστά κεραμικά αντικείμενα.

Μέσα από ένα ευρύ φάσμα αρχειακού υλικού, μια νέα σειρά ντοκιμαντέρ, καθώς και μια εν εξελίξει διεπιστημονική έρευνα, το Δίκτυο Αρχιπέλαγος ξεδιπλώνει την ιστορική εξέλιξη και τον διαρκή συσχετισμό αυτής της μοναδικής Σιφνέικης τέχνης, προσκαλώντας το κοινό να εξερευνήσει τα πολλαπλά της επίπεδα στο αρχείο ανοιχτής πρόσβασης του οργανισμού.

Αρχειακό υλικό

Ένα προσφάτως ψηφιοποιημένο φάσμα αρχειακού υλικού, συμπεριλαμβανομένων φωτογραφιών, εγγράφων, ταινιών και μουσικών ηχογραφήσεων, που προέρχονται από τοπικά εργαστήρια, περιφερειακά αρχεία και ιδιωτικές συλλογές, απεικονίζουν την τεχνική και συμβολική γνώση που συσσωρεύεται από γενιά σε γενιά. Αυτά τα υλικά παρέχουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές, κοινωνικές, τεχνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της παραγωγικής διαδικασίας της αγγειοπλαστικής.

Δελτίο Τύπου #03

13 Ιουλίου 2023

Συλλογή Χειροποίητων Κοσμά Ξενάκη

Ο γνωστός καλλιτέχνης Κοσμάς Ξενάκης (1925-1984) έζησε στη Σίφνο στα μέσα της δεκαετίας του 1960, σε μια εποχή που η παραγωγή κεραμικών λειτουργικής χρήσης είχε αρχίσει να φθίνει λόγω της εισαγωγής νέων υλικών και οικονομικών αλλαγών. Τα μαγειρικά μαγειρικά σκεύη και εργαλεία που συγκέντρωσε ο Ξενάκης, πολλά από τα οποία του δόθηκαν ως δωρεές από τοπικά εργαστήρια κεραμικής, συνιστούν τη *Συλλογή Χειροποίητων* του και παρέχουν ανεκτίμητες υλικές μαρτυρίες για τη σιφνέικη κεραμική παραγωγή κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου. Η χρήση της συλλογής έχει παραχωρηθεί από την κληρονομιά Ξενάκη στο Σωματείο Αγγειοπλαστών Σίφνου και αποτελεί τον πυρήνα των εκθεμάτων του Μουσείου Κεραμικής Σίφνου.

Παράλληλα, ο Ξενάκης φρόντισε να καταγράψει σχολαστικά τα αντικείμενα και την ίδια τη διαδικασία συλλογής σε ένα σημειωματάριο που περιλάμβανε διαγράμματα, σκίτσα και λεπτομερείς σημειώσεις σχετικά με το εργαστήριο προέλευσης, τη χρήση και τον προκάτοχο του κάθε αντικειμένου - ένα μερικώς υλοποιημένο σύστημα τεκμηρίωσης για την ταξινόμηση των επιμέρους αντικειμένων της συλλογής.

Το σημειωματάριο αντανakλά το αρχιτεκτονικό και καλλιτεχνικό υπόβαθρο του Ξενάκη, ενώ παράλληλα εκφράζει την αξία της σιφνέικης αγγειοπλαστικής στο πλαίσιο των ευρύτερων κοινωνικών και περιβαλλοντικών ανησυχιών του νησιού. Όπως είχε δηλώσει σε μια ανοιχτή επιστολή του στην τοπική εφημερίδα «Σιφναϊκή Φωνή» τον Ιούνιο του 1982, ζητώντας από τους Σιφναίους να συμβάλουν στην προσπάθειά του, «[η συλλογή] θα μας βοηθήσει να διατηρήσουμε με κάποιο τρόπο την ιστορική μαρτυρία του πολιτισμού της καθημερινής ζωής μας».

Επιλεγμένα αρχεία, ψηφιοποιημένα σε συνεργασία με την κληρονομιά Κοσμά Ξενάκη, παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο αυτού του πρότζεκτ.

Δελτίο Τύπου #03

13 Ιουλίου 2023

Βίντεο πορτρέτα: Αγγειοπλάστες

Μια σειρά από δεκατρία βίντεο-πορτρέτα, που καταγράφουν ενεργά εργαστήρια αγγειοπλαστικής στη Σίφνο, παρουσιάζει ένα πανόραμα της ιστορίας και της σημερινής δραστηριότητας των τεχνιτών του νησιού. Μέσα από πλάνα παρατήρησης, αρχειακό υλικό και συνεντεύξεις σε βάθος, αυτή η σειρά ντοκιμαντέρ αποτυπώνει τις διαγενεακές ιστορίες και τη ζωντανή δραστηριότητα δεκατριών ενεργών εργαστηρίων του νησιού.

Στα βίντεο παρακολουθούμε τους αγγειοπλάστες: Γιάννης Αποστολίδης, Γιάννης & Αντώνης Ατσόνιος, Γεώργιος Ατσόνιος, Βασίλης Δεπάστας, Κώστας Δεπάστας, Γιώργος Εξυλζές, Αντώνης Κ. Καλογήρου, Αντώνης Ζ. Καλογήρου, Νίκος & Γιάννης Λεμπέσης, Αλέξανδρος Λεμονής, Φρατζέσκος Λεμονής, Γιάννης Ναρλής, Γιάννης Ποδότας. Μια επιλογή τεσσάρων πορτραίτων είναι διαθέσιμη αυτή τη στιγμή στη σελίδα του πρότζεκτ ενώ τα υπόλοιπα θα δημοσιευθούν σταδιακά τους επόμενους μήνες.

Επικείμενη Έρευνα

Σε συνεργασία με την επιμελήτρια Lydia Matthews (Parsons Fine Arts Program) και την ιστορικό αρχιτεκτονικής Ιωάννα Θεοχαροπούλου (Cornell University), η ομάδα του Δικτύου Αρχιπέλαγος διεξάγει διεπιστημονική έρευνα που διερευνά τη συνεχιζόμενη σημασία αυτής της βιοτεχνικής και καλλιτεχνικής παράδοσης στο σήμερα μέσα από το πρίσμα του οπτικού πολιτισμού και της αρχιτεκτονικής. Λεπτομέρειες αυτής της έρευνας θα ανακοινωθούν και δημοσιευθούν αργότερα μέσα στο 2023.

Μια επιλογή των παραπάνω στοιχείων είναι διαθέσιμη στο αρχείο ανοιχτής πρόσβασης του Δικτύου Αρχιπέλαγος, ενθαρρύνοντας τους επισκέπτες να περιηγηθούν, να τα επαναχρησιμοποιήσουν, αλλά και να συνεχίσουν την έρευνα για την αγγειοπλαστική τέχνη της Σίφνου.

Δελτίο Τύπου #03

13 Ιουλίου 2023

«Η Αγγειοπλαστική της Σίφνου» διεξάγεται σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αγγειοπλαστών Σίφνου, την ομάδα εργασίας του Μουσείου Αγγειοπλαστικής Σίφνου, το αρχείο Κοσμά Ξενάκη και διάφορα περιφερειακά αρχεία και πραγματοποιείται υπό την αιγίδα και την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού.

Για να ενημερώνεστε για την πορεία κάθε δράσης και να μαθαίνετε πρώτοι νέα από το πεδίο και τις επερχόμενες εκδηλώσεις του Δικτύου Αρχιπέλαγος, ακολουθήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή επισκεφθείτε το archipelagonetwork.org.

Social Media:

Instagram: [@archipelago_net](https://www.instagram.com/archipelago_net)

Facebook: [@archipelagonet](https://www.facebook.com/archipelagonet)

LinkedIn: [Archipelago_Network](https://www.linkedin.com/company/Archipelago_Network)

Vimeo: [@archipelagonetwork](https://www.vimeo.com/archipelagonetwork)

Mixcloud: [@archipelagonetwork](https://www.mixcloud.com/archipelagonetwork)

Για θέματα Τύπου, επικοινωνήστε με το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στο comms@archipelagonetwork.org.